

Obsah

ÚVOD	2
1. EKONOMIE JAKO VĚDNÍ OBOR	3
1.1 Předmět a dělení ekonomie.....	3
1.2 Cíl ekonomie	3
1.3 Vědecký přístup k ekonomii.....	4
1.4 Dělení ekonomie.....	4
1.5 Ekonomické vědy.....	5
1.6 Přístupy ekonomie.....	6
1.7 Nástrahy ekonomických úvah.....	6
1.8 Charakter ekonomických zákonů.....	6
2. GRAFY, JEJICH ÚLOHA A VYUŽITÍ A V MIKROEKONOMII.....	7
2.1 Grafy.....	7
2.2 Vztahy mezi proměnnými:	8
2.3 Diagramy s více než jednou křivkou.	13
3. DRUHY EKONOMICKÝCH VELIČIN A VZTAHY MEZI LIDMI.....	15
3.1 Vztahy mezi celkovými a mezními veličinami:.....	17
3.2 Vztahy mezi průměrnými a mezními veličinami:	17
3.1 Základní metody a nástroje mikroekonomické analýzy.....	18
3.1.1 Matematické minimum potřebné k zvládnutí základní ekonomické analýzy	18
4. VÝVOJ EKONOMICKÉHO MYŠLENÍ.	21
4.1 Základy ekonomie	21
4.2 Klasická ekonomie.....	22
4.3 První větev - marxistická ekonomie	23
4.4 Druhá větev pokračující v tradicích Smitha a Ricarda.....	23
4.5 Neoklasická ekonomie.....	23

4.6 John Maynard Keynes - (1883-1946).....	24
4.7 Neokeynesiánství	24
4.8 Postkeynesiánství.....	25
4.9 Monetarismus – 50. léta 20. století.....	25
4.10 Škola racionálních očekávání.....	26
5. ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ SOUVISLOSTI	27
5.1 Potřeba	27
5.2 Statek.....	27
5.2.1 Zákon vzácnosti.....	28
5.2.2 Alternativní náklady - náklady obětované příležitosti	28
5.3 Výroba	28
5.3.1 Výrobní faktory:.....	29
5.3.2 Využití výrobních faktorů	30
5.4 Tři základní ekonomické problémy.....	30
6. ALTERNATIVNÍ EKONOMICKÉ SYSTÉMY.....	31
7. HRANICE PRODUKČNÍCH MOŽNOSTÍ	32
7.1. Alternativní použití výrobních faktorů	32
7.2 Hranice produkčních možností firmy (PPF)	32
7.2.1 Mezní míra transformace	34
7.3 Hranice produkčních možností ekonomiky	35
7.4. Zvláštní tvary PPF	36
7.5. Posunutí hranice produkčních možností.....	37
8. TRH, TRŽNÍ MECHANISMUS.....	39
8.1 Trh	39
8.1.2 Členění trhu.....	40
8.1.3 Subjekty trhu	40
8.2 Tržní mechanismus	41
8.2.1 Základní prvky tržního mechanismu.....	41
8.2.2 Konkurence	42
8.2.3 Směnná hodnota a cena	43
8.2.3 Peníze	44

8.3 Limity trhu	44
8.3.1 Příčiny státních zásahů.....	45
9. POPTÁVKA	47
9.1 Poptávka jako funkce	47
9.1.1 Zákon klesající poptávky	48
9.1.2 Giffenův paradox.....	49
9.1.3 Determinanty poptávky.....	49
9.1.4 Poptávka v dlouhém a krátkém období.....	50
9.1.5 Tržní poptávka.....	51
10. LOGIKA SPOTŘEBITELSKÉ VOLBY – CHOVÁNÍ SPOTŘEBITELE	52
10.1 Kardinalistický přístup - užitek je měřitelný	52
10.1.1 Přebytek spotřebitele.....	53
10.1.2 Paradox hodnoty.....	54
10.1.3 Proces racionálního výběru a vyrovnávání mezních užiteků při kardinalistickém přístupu.....	54
10.2. Ordinalistický přístup – užitek není měřitelný	55
10.2.1 Indiferenční analýza	55
10.2.2 Rozpočtové omezení	58
10.2.3 Optimum spotřebitele	60
10.3. Souvislý příklad na výpočet optima spotřebitele a odvození poptávkové křivky ...	61
10.3.2 Ordinalistický přístup.....	62
11. NABÍDKA	65
11.1 Nabídka jako funkce	65
11.1.1 Zákon rostoucí nabídky.....	66
11.1.2 Determinanty nabídky.....	66
12. TRŽNÍ ROVNOVÁHA	68
12.1. Rovnovážný bod	68
12.2. Případy nerovnováhy	68
12.3. Posun rovnovážného bodu	69
13. ELASTICITA POPTÁVKY	70
13.1 Cenová elasticita poptávky	70
13.2. MĚŘENÍ CENOVÉ ELASTICITY V BODĚ	70
13.3. Dokonale elastická a dokonale neelastická poptávka	71

13.4	Výpočet elasticity podél poptávkové křivky	72
13.5	Cenová elasticita ve společném bodě dvou poptávkových přímk72	72
13.6	Faktory ovlivňující elasticitu poptávky.....	73
13.7	Důchodová elasticita poptávky	73
13.8	Křížová elasticita	74
14.	ELASTICITA NABÍDKY	75
14.1	Determinanty cenové elasticity nabídky	75
15.	OKAMŽITÁ A KRÁTKODOBÁ ROVNOVÁHA	76
15.1	Vliv změny poptávky na cenu nabízeného statku	76
15.1.1	Velmi krátké období.....	76
15.1.2	Krátké období.....	76
15.1.3	Dlouhé období.....	77
15.3	Cenová pružnost nabídky a případ zpoždění	77
16.	TEORIE FIRMY	80
16.1.	Produkční funkce	80
16.1.1	Produkční funkce v krátkém období	81
16.1.2	Produkční funkce v dlouhém období:	83
16.1.3	Rovnováha firmy.....	85
16.2	Přebytek výrobce.....	86
16.3.	Úspory z rozsahu	87
17.	TRŽNÍ ROVNOVÁHA A EFEKTIVNOST.....	88
18.	ANALÝZA NÁKLADŮ	89
18.1	Průběh nákladových křivek v krátkém období.....	89
19.	CELKOVÉ, PRŮMĚRNÉ A MEZNÍ PŘÍJMY.....	92
19.1	Cenová elasticita poptávky a celkový příjem	92
19.1.1	Cena je konstantou nezávislou na firmě.....	92
19.1	Účetní, čistý ekonomický a normální zisk.....	93
20.	CHOVÁNÍ FIRMY V DOKONALÉ KONKURENCI.....	94
20.1	Firma maximalizující zisk	94

20.2 Firma minimalizující ztrátu	95
20.3 Firma ukončující svoji činnost	96
20.4 Bod vyrovnání.....	96
20.5 Klesající náklady a zánik dokonalé konkurence	96
21.NABÍDKOVÁ KŘIVKA - ODVOZENÍ	97
21.1 Nabídková křivka firmy v krátkém období.....	97
21.2 Tržní nabídka v krátkém období.....	97
21.2 Nabídková křivka firmy v dlouhém období:	97
21.3 Nabídková křivka odvětví dlouhém období.....	98
22. CHOVÁNÍ MONOPOLU.....	99
22.1 Monopol vytvořený státem	99
22.2 Přirozený monopol	99
22.1.1 Příčiny existence přirozeného monopolu	99
22.1.2 Cíle monopolní firmy	99
22.1.3 Rovnováha monopolu maximalizujícího zisk.....	100
22.1.4 Neefektivnost monopolu – důvod státních zásahů	100
22.1.3 Rovnováha monopolu maximalizujícího příjem	103
23. MONOPOLISTICKÁ KONKURENCE.....	104
24. OLIGOPOL	106
24.1 Oligopol s tajnou dohodou.....	106
24.2 Oligopol s dominantní firmou	107
24.3 Oligopol v teorii her	108
24.3.1 Věžňovo dilema.....	109
24.3.2 Nestabilita tajných dohod.....	110
25. VÝROBNÍ FAKTORY	112
25.1 Poptávka po výrobním faktoru	112
25.1.1 Individuální poptávka po výrobním faktoru.....	112
25.1.2 Tržní poptávka po výrobním faktoru	114
25.1.3 Změny poptávky po výrobním faktoru:	114
25.2 Nabídka výrobních faktorů:.....	114

26. TRH PRÁCE	116
26.1 Charakteristika trhu práce	116
26.2 Dokonale konkurenční trh práce	116
26.2.1 Poptávka na dokonale konkurenčním trhu práce	116
26.2.2 Tržní poptávka na dokonale konkurenčním trhu práce	117
26.2.3 Individuální nabídka práce	117
26.2.4 Rovnovážná alokace času při dané mzdě	118
26.2.5 Rovnovážná alokace času při měnící se mzdě - nabídka práce.....	118
26.2.6 Transferový výdělek a ekonomická renta	119
26.2.7 Tržní nabídka práce.....	120
26.2.8 Rovnováha na trhu práce.....	120
26.3 Nedokonale konkurenční trh práce	121
26.4 Zásahy vlády (státu) na trhu práce.....	122
26.4.1 Minimální mzda a její důsledky	122
26.5 Monopson na trhu práce.....	123
26.6 Lidský kapitál	124
27. TRH PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ.....	125
27.1 Neobnovitelné zdroje.....	125
27.2 Obnovitelné zdroje	126
27.3 Trh půdy.....	127
28. TRH KAPITÁLU	128
28.1 Kapitál a investice	128
28.2 Úrok a míra časové preference	129
28.3 Nabídka zapůjčitelných fondů (úspory).....	130
28.3.1 Formování křivky nabídky zapůjčitelných fondů	130
28.3.2 Nabídka úspor z krátkodobého a dlouhodobého hlediska	131
28.4. Poptávka po kapitálu	131
28.5 Kapitálové trhy.....	131
28.6 Teorie úroku 1930 - Irving Fisher.....	132
28. 7 Hodnocení investičních projektů	134
28.7.1. Metoda čisté současné hodnoty (NPV, ČSH):	134
28.7.2. Vnitřní výnosové procento (VVP, IRR).....	135

28.8 Faktory ovlivňující investiční rozhodování.....	136
28.8.1 Determinace rovnovážné úrokové sazby.....	136
28.9 Finanční trh:	137
29. CELKOVÁ ROVNOVÁHA	139
29.1. Dílčí rovnováha.....	139
29.2 Všeobecná rovnováha	139
29.2.1 Nejjednodušší případ všeobecné rovnováhy	139
29.2.2 Model všeobecné rovnováhy – model 2x2x2.....	140
29.2.3 Efektivnost	141
29.2.4 Efektivnost směny (ve spotřebě)	141
29.2.6 Efektivnost ve výrobě.....	144
29.2.7 Efektivnost výrobní kombinaci (výrobně spotřební efektivnost).....	145
29.2.7 Všeobecná rovnováha - shrnutí.....	146
29.2.8 Význam modelu všeobecné rovnováhy.....	147
30. CENA A JEJÍ ROLE PŘI VYTVÁŘENÍ VŠEOBECNÉ ROVNOVÁHY.....	148
30.1 Cenový systém a efektivnost výroby.....	148
30.2 Cenový systém a všeobecná rovnováha.....	149
31. EFEKTIVNOST A SPRAVEDLNOST.....	150
32.1 Bohatství a chudoba	151
32.2 Určení míry nerovnosti	151
32.3 Zdroje nerovností	153
32.4 Úloha státu v přerozdělovacím mechanismu	153
33. VEŘEJNÉ STATKY	154
33.1 Vlastnosti veřejného statku	154
33.2 Rozdíl mezi poptávkou po soukromém a veřejném statku	154
33.2.1 Poptávka po statku s plně dělitelnou spotřebou:	154
33.2.2 Poptávka po statku s nedělitelnou spotřebou	155
33.2 Smíšené statky	156
33.3 Poručnické statky	158
34. EXTERNALITY.....	159
34.1 Analýza neefektivností při existenci negativních externalit	159

34.2 Analýza neefektivností při existenci pozitivních externalit..... 161

34.3 Možnosti dosažení efektivní alokace zdrojů 162

35.1 Teorie veřejné volby..... 163

 35.1.1 Subjekty politického trhu 164

35.2 Role státu (vlády) v ekonomice 165

POUŽITÁ LITERATURA..... 166

OBSAH..... 167

